

Høringssvar fra følgende lokaludvalg:

- Amager Vest Lokaludvalg
- Amager Øst Lokaludvalg
- Bispebjerg Lokaludvalg
- Brønshøj-Husum Lokaludvalg
- Christianshavn Lokaludvalg
- Kongens Enghave Lokaludvalg
- Nørrebro Lokaludvalg
- Valby Lokaludvalg
- Vanløse Lokaludvalg
- Østerbro Lokaludvalg

14-04-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 6992

Dokumentnummer i F2
190608

Sagsnummer eDoc
2025-0098928

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

Svar på intern høring vedr. klimastrategi og klimahandleplan

Hermed fremsendes Amager Vest Lokaludvalgets bemærkninger til klimastrategi 2035 og klimahandleplan 2026-2028.

København bør påvirke den nationale klimadagsorden

Indledningsvis må det konstateres, at "Klimastrategi 2035 og klimahandleplan 2026-2028 består altovervejende af fokus på at nedbringe CO2 via teknologiske processer og opfordringer til, at befolkningen ændrer adfærd.

Vi er desværre ikke overbevist om, at man gennem kommunale opfordringer til borgerne kan flytte særligt meget på borgernes CO2 udledning. Det ender ved ønsketænkning og hensigtserklæringer, i håb om man derigennem kan få borgerne derhjemme i stuerne og køkkenerne til at leve op til målsætningerne. Vi mener faktisk, at det er en urealistisk opgave at lade det være op til kommunerne, miljøpunkterne, lokaludvalgene og borgerne selv at løfte opgaven med at reducere CO2-udledningen.

I stedet bør Københavns Kommune arbejde for indførelsen af økonomiske incitament i form af fx højere fly- og benzinafgifter, lavere pris på offentlig transport o.lign.

Vi er klar over, at vedtagelsen af sådanne incitamentsstrukturer er et nationalt anliggende, og derfor vil vi opfordre Københavns Kommune, som landets absolut største kommune, til at erklære et mål om at påvirke lovgivningen i retning mod indførelsen af økonomiske incitamentsstrukturer, der fremmer en reduktion af borgernes CO2-udledning.

7. april 2025

Sagsnr.
2025-0096922

Dokumentnr.
2025-0096922-4

Sagsbehandler
Sofie Astrid Jensen

Sekretariatet for Amager Vest
Lokaludvalg

Sundholmsvej 8
2300 København S

EAN nummer
5798009800442

På trods af denne overordnede betragtning har vi alligevel arbejdet seriøst med forvaltningens forslag og kommer med en række bemærkninger.

Mere natur i vores by, tak – husk kommuneplantillægget for bynatur

Amager Vest Lokaludvalg har længe arbejdet for, at der plantes flere træer i byen. Derfor er vi også glade for, handleplanen s.18,23 og 42 fremhæver de positive effekter af træer i byen og mål om mere natur i nærområdet.

Desværre ser vi også, at man i strategien s. 16 og handleplan side 120 lægger op til CO2 optag gennem skovplantning udenfor kommune-grænsen. Det virker for os som en billig måde til at undlade handling i København. I vores inddragelse af borgerne ifm. spørgsmålet om flere gadetræer hører vi, at borgerne faktisk ønsker sig flere gadetræer.

Vi bakker op om handleplanens mål s.47 om, at der skal udlægges færre befæstede arealer.

Endelig vil vi opfordre til, at man gør en indsats for at implementere klimahandleplanens intentioner i det kommende kommuneplantillæg for bynatur, så intentionerne bliver til reel regulering af arealerne, som så også får betydning for krav om grønne friarealer i lokalplanerne.

Bedre cykelmuligheder – husk at udvide cykelbroerne

Vi støtter handleplanens initiativer for bedre cykelmuligheder på s.57, men vi savner det vigtigste initiativ: Udvide kapaciteten på de eksisterende cykelstier.

Konkret i Amager Vest er alle cykelbroer over havnen allerede i dag overbelastede i myldretiden (spidstimebelastningen). For at få flere til at cykle skal kapaciteten over havnen øges væsentligt gerne via nye broer

Styrket kollektiv transport – husk tilgængelighed i busser og trafikplan Amager

Vi er enige i handleplanens initiativer listet op i afsnit 4 om mobilitet, men vi ønsker at gøre opmærksom på 2 ting i den forbindelse:

- ❖ Der mangler et initiativ, der sikrer, at busserne kan medtage handicappede i kørestol.
- ❖ Vi ønsker, at initiativerne i afsnit 4 afspejles i trafikplan Amager.

Bydelsbaseret klimaarbejde i samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter – husk lokaludvalget definerer selv opgaven

Vi værdsætter klimahandleplanens afsnit 8.8s anerkendelse af miljøpunkternes stærke lokale netværk, der kan drive klimainitiativer lokalt gennem samarbejde, partnerskaber og fællesskaber.

Klimahandleplanen foreslår også, at klimafokus styrkes i forbindelse med lokaludvalgenes bydelsplaner og indgåelse af driftsaftaler. Her skal det understreges, at handleplanen ikke kan forpligte os på at arbejde med et klimafokus, da det er det enkelte lokaludvalg, der - indenfor rammerne af Regulativ for Lokaludvalg og Kommissorium for Lokaludvalg - beslutter, hvad lokaludvalget skal arbejde med. Derudover skal det nævnes, at Amager Vest Lokaludvalg har en driftsaftale med Miljøpunkt Amager om at løfte den lokale miljøopgave, og at Miljøpunktets arbejde fastlægges i et samarbejde mellem Miljøpunktet og lokaludvalget.

Endelig skal det påpeges, at vi i Amager Vest Lokaludvalg er betjent af et sekretariat med 3 medarbejdere, der skal forholde sig til sager indenfor alle fagområder i kommunen. Derfor vil et på forhånd defineret fokus på klima være meget begrænsende for lokaludvalgets arbejde med de andre fagområder.

Grøn omstilling i børnehøjde – husk de bemandede legepladser

Børn og unge bliver nævnt flere gange i strategien. Vi bakker op om inddragelsen af børn og unge i klimahandleplanen. Miljøpunkt Amager har mange konkrete erfaringer med og ideer til inddragelsen af børn og unge, som kan være til gavn for andre.

Vi vil opfordre til, at de bemandede legepladser tilføjes på linje med skole og daginstitutioner. De bemandede legepladser har en bred målgruppe og mange grønne aktiviteter og laver i forvejen grønne læringsforløb fx i samarbejde med skoler og daginstitutioner.

Erhvervsservice til grøn omstilling – én indgang

I forhold til erhvervsservice til grøn omstilling vil vi opfordre Københavns Kommune til at etablere én indgang til københavnske virksomheder med klimaambitioner.

Bemærkninger til formen i materialet

Vi mener, at man med fordel kunne navngive strategien og handleplanen med fokus på CO₂, da dokumenterne alt overvejende har fokus på CO₂.

Dokumenterne indeholder meget lange ordrige beskrivelser, som gentages mange gange. Ved god redigering og anvendelse af grafik mm bør dokumenterne kunne reduceres til 20% uden at miste information. Det vil også være en hjælp for borgerne, som ved den offentlige høring forventes at forholde sig til forslaget.

Derudover er sproget usædvanlig ensartet uden variationer og derved meget monotont og trættende at læse. Sproget har et meget maskinelt præg.

I kunne overveje at lave en pixi-udgave til den offentlige høring, så det hele er lettere tilgængeligt for borgerne.

Med venlig hilsen Amager Vest Lokaludvalg

Høringssvar – Intern høring af Klimastrategi 2035

Amager Øst Lokaludvalg har følgende bemærkninger til høringen:

Helt overordnet vil vi opfordre til, at Københavns Kommunes klimaplan fokuserer på de områder, som kommunen har ansvar for.

Vi bifalder at der er fokus på Carbon capture.

Klimastrategien med halvering af det private forbrugs CO₂ udledning kræver stor ekstra indsats fra forvaltningen idet arbejdet med at samarbejde med de interesserede borgere, i projekter, foreninger, virksomheder osv. kræver andre kompetencer og ressourcer end der findes i dag.

Afsnittet om samarbejde om det lokale miljøarbejde i miljøpunkter og lokaludvalg ser vi positivt på. Det eksisterende lokale miljøarbejdes ressourcer må dog nok udvides hvis omfanget af CO₂ reduktion skal være så stort som ønsket af politikerne.

Mobilitet

I strategien står: *Samtidig vil kommunen fortsætte med at udvide samarbejdet med de omkringliggende kommuner, regioner, trafikselskaber og staten for at understøtte arbejdet med at forbedre den kollektive transport og med at udvikle det regionale net af supercykelstier.*

Der bør tilføjes: Man bør også arbejde for Park and ride ved ydre Metrostationer og S-togsstationer.

Omdannelse af transportområder: Vi mener, at der stadig er brug for at kunne køre i bil i byen. Ved nedlæggelse af parkeringspladser skal der findes erstatningsparkering.

Forslag om at give muligheder for erhvervstrafik med håndværker hub o.l. er positivt, fordi byen jo fortsat kræver både varetransport og håndværkertrafik.

21. marts 2025

Sagsnr.
2025-0087311

Dokumentnr.
2025-0087311-3

Sagsbehandler
Frida Jans

Sekretariatet for Amager Øst Lokaludvalg

Jemtelandsgade 3
2300 København S

EAN nummer
5798009800459

Styrket kollektiv trafik

Det er ikke nok med de nævnte initiativer. Der er flere steder, hvor der mangler busforbindelser og hvor man har langt til et stoppested. Desuden har prisen nået en højde, hvor den kollektive trafik bliver valgt fra.

En by med mindre biltrafik

Det vil ramme socialt og aldersmæssigt skævt med de nævnte initiativer. Vi er imod yderligere reduktion i biltrafikken i takt med at der kommer flere borgere. Der skal være plads til erhvervsliv og handlende og borgere, der ikke kan undvære en bil. Der skal ikke reduceres yderligere. Der er en grænse for, hvor meget man kan begrænse biltrafikken. Borgere med mobilitetsudfordringer, herunder ældre, kan ikke bare cykle og vil blive begrænset i et aktivt selvstændigt liv uden en bil. Nogle børnefamilier vil ikke kunne få dagligdagen til at hænge sammen uden en bil. Byen skal være for alle, også de, der har brug for en bil.

Vi mener også at kørselsafgifter vil ramme skævt.

Til gengæld bakker vi op om fossilfri vejtrafik.

Fremme af cyklisme, gang og offentlig trafik som alternativ til biltrafik støtter vi. Det er derfor vigtigt at sikre, at man kan cykle trygt rundt i byen, særligt omkring skoler og idrætsanlæg.

Kost

Især på plejehjem og institutioner bør man være varsom med at fjerne kød og mejeriprodukter, da der er brug for en proteinrig kost. Mange borgere her er småtspisende og det skal være muligt at få livretterne, også selvom de ikke er klimavenlige.

Mad og drikke i byrummet.

Stadeholdere skal nudges til at vælge sunde klimavenlige produkter.

Madspild

Kommunen skal ikke blande sig i, hvordan detailhandel, restauranter mv. køber ind. Man må formode, at de forsøger at ramme, så de ikke skal smide for meget ud.

Samarbejde med virksomheder og foreninger om madspild og nye forretningsformer som reparation ol, kræver nok en del nye ressourcer i forvaltningen.

Forbrugsprodukter

Kommunale reparationscafeer: Intentionen er god men det er vigtigt at det ikke bliver konkurrenceforvridende for virksomheder, der ernærer sig ved reparation mv.

Herunder konkurrence for nødhjælpsgenbrugsforretninger, der har store genbrugsforretninger og som samler penge ind ved genbrugsalg.

Den interne høringsperiode er faldet på et uheldigt tidspunkt i forhold til de møder, hvor lokaludvalget har haft mulighed for at drøfte sit høringssvar. Vi forventer, at den offentlige høringsperiode er lang nok til at høringen kan behandles både af lokaludvalgets arbejdsgrupper og på et lokaludvalgsmøde.

Venlig hilsen

Susanne Møller
Forperson for Amager Øst Lokaludvalg

Høringssvar klimastrategi 2035

Bispebjerg Lokaludvalg takker for muligheden for at kommentere på denne interne høring forud for den offentlige høring som følger i forsommeren. Høringsperioden har været meget kort, hvorfor der ikke har været mulighed for drøftelse på et fagudvalg, men alene på et lokaludvalgsmøde.

Opsummering af planens indhold

I den nye plan skal København ikke alene være CO2 neutral men faktisk være CO2 positiv. Herudover skal Københavns globale klimaaftryk halveres, ligesom udledningerne fra kommunens egne indkøb også skal halveres.

Klimahandleplan 2026-2028 består aktuelt af 70 initiativer fordelt på ni indsatsområder. Det nye i forhold til den nuværende klimaplan er særligt indsætterne overfor CO2-udledningerne fra det private forbrug, som mobilitet, fødevarer, forbrugsprodukter, rejser og oplevelser samt tværgående og understøttende greb.

7. april 2025

Overordnet indtryk

Planen fremstår flot og gennearbejdet med stor detailrigdom. Der er mange forslag og udmærkede mål og tiltag, som vil bringe København nærmere målet om CO2 neutralitet.

Hvis man skal være lidt kritisk, så vedrører en stor del af forslagene ting, som andre end kommunen skal gøre. Kommunen vil så understøtte, at dette sker, men det er delvis en gratis omgang. Et emne, som fremstår ekstra svagt, er indsatsen i retning af solenergi. Det skyldes måske de byzantinske nationale regler herom, som gør at kommuner ikke selv må producere strøm til eget forbrug. Der bruges ikke mange tekstlinjer herpå, men det antydes, at der skal indgås en aftale med HOFOR om at skaffe strøm fra solcelleparker i Københavns Omegn. Eftersom bygningsmassen i Københavns Kommune samlet repræsenterer adskillige kvadratkilometer flade tage velegnet til solceller, kunne man forestille sig, at dette forhold ville indgå i planen om CO2 neutralitet som en "lavthængende frugt". Man kunne bede HOFOR om at være entreprenør for kommunen herpå, og så spare de danske kornmarker for solcellepaneler.

Det lokale miljøarbejde

Det lokale miljøarbejde varetages bla. af Miljøpunkter og miljømedarbejdere i Lokaludvalgene, og har derfor fået sit eget afsnit i planen. Kommunen vil (fortsat!) understøtte de lokale klimainitiativer gennem samarbejde med miljøpunkter og lokaludvalg.

Sekretariatet for
Bispebjerg Lokaludvalg
Rentemestervej 76
2400 København NV

EAN-nummer
5798009800428

Kommunen vil opsamle erfaringer på tværs af bydelene og beskrive "best practice" der påvirker **forbrugsbaserede** emissioner.

Erfaringsopsamlingen danner udgangspunkt for:

- At opbygge kompetencer og erfaringer inden for klimaindsatser på det forbrugsbaserede område blandt lokaludvalgenes miljø- og sekretariatsmedarbejdere. Herunder kompetencer til at understøtte frivillige borgere eller foreninger, der ønsker at sætte lokale klimainitiativer i gang.
- At afsøge modeller for lokaludvalg og miljøpunkters arbejde med klimaindsatser inden for forbrug.
- At indgå i dialog med lokaludvalgene om at styrke klimafokus i forbindelse med udvikling af bydelsplaner og indgåelse af driftsaftaler

Virkningskæden er lang og indirekte for dette initiativ, da lokaludvalgene selv beslutter om og hvordan, der skal handles ud fra den dialog der føres, og så er det op til de borgere og virksomheder, som lokaludvalgene er i berøring med, om og hvordan de ændrer deres praksis.

Lokaludvalgets kommentarer til planens forslag om samarbejde med lokaludvalg og Miljøpunkter

Bispebjerg Lokaludvalg har altid haft et særdeles godt samarbejde med Teknik og Miljøforvaltningen vedrørende et bredt udvalg af sager, og vi stiller os altid til rådighed til drøftelse af yderligere samarbejder og initiativer.

Når det er sagt er det også vigtigt at understrege at Lokaludvalgene selv bestemmer deres indsatser - hvilket også er anført af forvaltningen. Det handler således både om, hvad den lokale interesse er blandt lokaludvalgsmedlemmer, og de netværk og borgere der samarbejdes med. Men også hvordan DNA og identitet ser ud for de forskellige bydele. Om bydelen overvejende har villaer, etageejendomme eller gamle industriområder - god eller dårlig offentlig transport, store indfaldsveje osv,- det spiller alt sammen en afgørende rolle for, HVAD der er interessant at bearbejde.

Gennem de seneste 6-7 år har Bispebjerg Lokaludvalg haft vedvarende fokus på BEVARING af bygninger i Nordvest området. Det har fyldt rigtig meget i vores miljøarbejde at arbejde for bevaring - først for en bevarende lokalplan i Provstevejskvarteret, og senere for bevarende lokalplan i Fuglekvarteret. Det gør vi, fordi vi oplever at ejendomsudviklere i stigende grad har øjnene rettet mod gamle industribygninger og lave boligejendomme med ønske om nedrivning og erstatning af høje etageejendomme, primært ungdomsboliger. En udvikling som vil smadre den lokale identitet, skabe et endnu mere ensidigt kvarter med små boliger - og ikke mindst en ikke bæredygtig udvikling, fordi det koster på CO2 regnskabet at rive ned og bygge nyt. Gennem mange år har lokaludvalget holdt debatmøder, byvandring, udskrevet fotokonkurrencer, talt og

skrevet med BR politikere, fået udarbejdet rapporter om bevaring, lavet film og opslag på sociale medier og ikke mindst holdt et hav af møder med developere med henblik på at få dem til at forstå perspektiverne i bevaring frem for nedrivning. Alt dette hører under kapitel 3 byggeri og anlæg, og er altså ikke en del af det forbrugsbaserede. Og vi har et godt og tæt samarbejde med de relevante afdelinger i TMF, som ved præcis hvornår de skal informere os.

Vi er ikke i tvivl om, at denne indsats har bidraget mest til CO2 besparelser ud af de indsatser, som lokaludvalget har stået for.

Det er derfor med ærgrelse, at vi ser, at der i strategien lægges op til at det ALENE er forbrugsbaserede emissioner, lokaludvalgene skal arbejde med. Lokaludvalgets opfordring er: sæt indsatserne mere frit, så lokaludvalgene selv vælger, hvad der giver mening at arbejde med ud fra den lokale kontekst.

Når det nu er sagt, så arbejder Bispebjerg Lokaludvalg også med en række emner indenfor klima.

Kort fortalt arbejder vi med

4.2. Bedre cykelmuligheder (flere ønsker til cykelstiforbindelser)

4.3. Styrket kollektiv transport (metro og buslinjer)

4.4. En by med mindre biltrafik (p-zoner, private fællesveje, vejlaug, grønne bylivsgader mm)

Kapitel 5: Vi understøtter via puljen ofte fællesspisnings aktiviteter og viden om klimamad

6.1. Fremme af reparation og deling i byen (været med til at oprette repaircafé)

6.3 Fra affaldssortering til ændrede forbrugsmønstre

6.4. Fremme genbrug og leje af produkter (byttemarkeder)

I øvrigt skal nævnes, at vi 5. oktober 2025 slår dørene op for et stort lokalt klimafolkemøde i Vanløse Kulturstation i samarbejde med Vanløse og Brønshøj-Husum Lokaludvalg. Her sætter vi fokus på forbrugsbaserede udledninger og fællesskaber som løftestang.

Vi ser frem til at det videre samarbejde.

Venlig hilsen

Alex Heick

Formand for Bispebjerg Lokaludvalg

Til Teknik og Miljøforvaltningen v/ Kathrine Overgaard Warberg /
Økonomiforvaltningen v/ Karen Krag Sehested

Dato: 7. april 2025

Sagsnummer:
2025-0086410

Høringssvar ved Københavns Kommunes nye Klimastrategi og -handleplan

Vi vil fra Brønshøj-Husum Lokaludvalgs side indledningsvist udtrykke tilfredshed med at blive tidligt inddraget. Vi vil dog gerne inddrages endnu tidligere og vil opfordre til, at forvaltningen i forbindelse med udarbejdelsen af efterfølgende handleplaner indledningsvist inviterer lokaludvalg, miljøpunkter, kulturhuse og andre institutioner, der arbejder tæt sammen med borgerne i bydelen, til at udvikle ideer til kommende klimaindsatser.

Lokaludvalget har modtaget høringsmaterialet den 12. marts og har ikke haft mulighed for at drøfte strategi og handleplan i vores fagudvalg. Materialet har været udsendt til miljøudvalgets medlemmer, og sekretariatet har indsamlet elementerne til nærværende høringssvar, som efterfølgende er blevet behandlet på Lokaludvalgets møde den 27. marts.

Vi er opmærksomme på, at følgebrevet til høringsmaterialet betoned, at lokaludvalget først og fremmest skal forholde sig til den særlige indsats, der er beskrevet i handlingsplanens punkt 8.8 om lokaludvalgenes og miljøpunkternes rolle. Nærværende høringssvar rummer dog også kommentarer, spørgsmål og forslag til andre af planens indsatser.

Lokaludvalget ønsker, at den egentlige offentlige høring senere på foråret/forsommeren når bredt ud til københavn-

Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Kobbelvænget 65
2700 Brønshøj
broenshoej-husumlokaludvalg@okf.kk.dk
EAN 5798009800404

Brønshøj-Husum Lokaludvalg er nedsat af Københavns Borgerrepræsentation. Lokaludvalget består af repræsentanter fra det lokale foreningsliv og de politiske partier i Borgerrepræsentationen. Lokaludvalget står for den lokale københavnerdialog i samarbejde med Københavns Kommunes forvaltninger mellem københavnere i bydelen og Borgerrepræsentationen.

BRØNSHØJ-HUSUM
LOKALUDVALG

nerne, ikke mindst i lyset af, at denne strategi og de tilknyttede indsatser fordrer en markant omlægning af borgernes hverdagsliv i årene fremover. Så snart den endelige plan for den offentlige høring er fastlagt, ønsker vi gennem vores sekretariat at blive holdt informeret.

Vores bydelsplan

Lokaludvalget har i sin gældende bydelsplan fra 2023 understreget, at:

”Lokaludvalget vil gerne være med til at anspore til denne omstillingsproces, inspirere og bidrage med viden om, hvordan vi hver især og sammen gør en indsats for klimaet, fx i forhold til affaldshåndtering, energiforbrug og forbrugsvaner.”

Høringsmaterialet har givet lokaludvalget anledning til at korrigere de målsætninger for CO₂e-reduktioner, som er fremhævet i bydelsplanen, så de stemmer overens med de måltal, der fremgår af klimastrategien: ambitionen er at halvere københavnernes globale klimaaftryk senest i 2035, så vi når et niveau på 5 ton pr. år pr. person. Vi kan også læse, at Københavns globale klimaaftryk forventes at falde med ca. 2 ton CO₂e pr. københavnere, så opgaven er at reducere de forbrugsbaserede udledninger pr. københavnere med i gennemsnit 3 ton pr. år. Med andre ord står vi hver især og i fællesskab over for en ambitiøs udfordring med at omlægge vores forbrugsmønstre de næste 10 år.

8.8 Lokaludvalgenes rolle

Lokaludvalgenes rolle nævnes 12 gange i klimaplanen, alle under punkt 8.8 Bydelsbaseret klimaarbejde i samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter. Klimahandleplanen foreslår at styrke den lokale miljøopgave, så den arbejder mere direkte på at indfri de kommunale klimamål. Det skal ske ved at understøtte lokale fællesskaber og netværk. En sådan indsats ligger i fin tråd med lokaludvalgets bydelsplan.

Konkret vil vi nævne, at vi sammen med lokaludvalgene i Bispebjerg og Vanløse er gået sammen om at arrangere et lokalt klimafolkemøde den 5. oktober i Kulturstationen Vanløse. Intentionen med arrangementet er at styrke de lokale handlende fællesskaber og få identificeret hvad der skal til for at accelerere det folkelige engagement i omstillingen af forbrug og hverdagsliv.

Lokaludvalget bifalder Teknik- og Miljøforvaltningens foreslåede indsats med at opsamle og systematisere erfaringer fra de enkelte bydele om, hvilke indsatser der virker i relation til reduktionsmålene for de forbrugsbaserede CO₂e-udledninger. Vi kan af beskrivelsen forstå, at denne erfaringsopsamling skal danne afsæt for en række opkvalificerende tiltag, så lokaludvalgssekretariaterne bliver bedre rustet til at understøtte lokale borgeres og foreningers klimainsatser. Dette hilser vi velkommen, men vil også henlede

Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Kobbelvænget 65
2700 Brønshøj
brønshøj-husumlokaludvalg@okf.kk.dk
EAN 5798009800404

Brønshøj-Husum Lokaludvalg er nedsat af Københavns Borgerrepræsentation. Lokaludvalget består af repræsentanter fra det lokale foreningsliv og de politiske partier i Borgerrepræsentationen. Lokaludvalget står for den lokale københavnerdialog i samarbejde med Københavns Kommunes forvaltninger mellem københavnere i bydelen og Borgerrepræsentationen.

opmærksomheden på, at vi i lokaludvalget ser os forpligtet til at arbejde for at fremme Københavns Kommunes andre strategiske mål f.eks. at arbejde for øget biodiversitet og bedre miljøforhold på land og i vand. Vi har begrænsede ressourcer til at løfte disse vigtige opgaver og bestræber os på at inspirere og understøtte bydelens nye og gamle fællesskaber i at være med til at skabe forandringer for klima, natur og miljø.

Hvor er kulturhusene og kunsten?

De københavnske kulturhuse har en fremtrædende rolle i at facilitere en lang række lokale klimaindsatser, herunder repaircaféer, fællesspisning, tekstilværksteder og offentlige rum for folkeoplysning og debat. Kulturhusene er dog ikke nævnt i hverken strategi eller handleplan, hvilket vi finder problematisk.

Kunst og kultur spiller en meget begrænset rolle i klimahandlingsplanens greb. Kultur og kunst har en unik evne til at påvirke menneskers værdier, følelser og adfærd ved at skabe nye fortællinger og perspektiver. I stedet for blot at informere eller advare engagerer kunst vores sanser og appellerer til identitet og fællesskab, hvilket gør bæredygtige valg mere nærværende og attraktive. Ved at skabe stærke visuelle, musikalske eller dramatiske oplevelser kan kunst ændre normer, inspirere til refleksion og gøre klimabevidste forbrugsvaner til noget ønskværdigt og naturligt. Derfor rummer netop kulturen og kunsten et særligt potentiale for at drive adfærdsændringer, som er afgørende i omstillingen mod et klimaneutralt København.

I øvrigt

Fjernvarmenettet (1.1)

Vi noterer med tilfredshed at der arbejdes for at få varmepumper ind i fjernvarmesystemet. Der nævnes kilder som havnevand og spildevand, men der er jo også mange andre muligheder for at udnytte overskudsvarme fra køleanlæg, kølediske i supermarkeder og forskellige procesanlæg i byen. At udnytte den varme, der ellers går til spildevand er jo noget alle borgere kan forstå. Burde man ikke inddrage det i handlingsplanen?

Bygasnettet (1.10)

Det er en stor succes at bygassen i stigende grad bliver CO₂ neutral, men det københavnske bygasnet er som beskrevet 160 år gammelt, og selvom Høfor vedligeholder gasnettet, kunne man forvente at systemet har en del lækage af bygas. Er det undersøgt hvor meget bygas, der forsvinder via lækage i bygasnettet?

Samarbejde med andre parter

I afsnit 1.8 og 1.9 er beskrivelse af samarbejde med andre parter – også udenfor Kommunen – beskrevet, herunder CTR's rolle og

Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Kobbelvænget 65
2700 Brønshøj
broenshoej-husumlokaludvalg@okf.kk.dk
EAN 5798009800404

Brønshøj-Husum Lokaludvalg er nedsat af Københavns Borgerrepræsentation. Lokaludvalget består af repræsentanter fra det lokale foreningsliv og de politiske partier i Borgerrepræsentationen. Lokaludvalget står for den lokale københavnerdialog i samarbejde med Københavns Kommunes forvaltninger mellem københavnere i bydelen og Borgerrepræsentationen.

resultater. Det anføres at samarbejderne er 'understøttende', men det ville være interessant at få belyst lidt mere præcist, hvilke resultater er opnået og hvilke potentialer, der ligger. Det kunne være potentialer ved placering af varmelagre udenfor kommunegrænsen, hvor der er mere plads og kunne udveksles via Vestforbrændings og VEKS' fjernvarmenet. En højere grad af kvantisering af disse potentialer ville formodentlig øge fokus og interesse for endnu mere tværkommunal samarbejde.

Med venlig hilsen,

Søren Krøigaard, lokaludvalget miljøudvalg

Christoffer Rosenkrands, Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Kobbelvænget 65
2700 Brønshøj
bronshoej-husumlokaludvalg@okfikk.dk
EAN 5798009800404

Brønshøj-Husum Lokaludvalg er nedsat af Københavns Borgerrepræsentation. Lokaludvalget består af repræsentanter fra det lokale foreningsliv og de politiske partier i Borgerrepræsentationen. Lokaludvalget står for den lokale københavnerdialog i samarbejde med Københavns Kommunes forvaltninger mellem københavnere i bydelen og Borgerrepræsentationen.

BRØNSHØJ-HUSUM
LOKALUDVALG

3. april 2025
J.nr. 2025-0096201

Teknik- og Miljøforvaltningen

Økonomiforvaltningen

Med henvisning til Teknik- og Miljøforvaltningens mail den 12. marts 2025 om intern høring vedr. udkast til Klimastrategi 2035 og udkast til Klimahandleplan 2026-2028 ønsker Christianshavns Lokaludvalg at afgive dette svar.

Sammenfatning:

Christianshavns Lokaludvalg hilser den nye Klimastrategi og den første af de tre Klimahandleplaner velkommen.

Lokaludvalget vurderer både Strategien og Handleplanen som ambitiøs. Christianshavns Lokaludvalg støtter en ambitiøs klimastrategi, men hvis strategien bliver for urealistisk, er vi bekymrede for, at legitimiteten af strategien – og dermed klimainsatsen som helhed – sættes på spil.

Strategiens tre målsætninger vil kræve en særdeles effektiv indsats for at kunne opfyldes. Vi finder, at det kan være påkrævet at vurdere om målene, især under målsætning 1 og 2, er for optimistiske.

København har i mange år været frontløber både nationalt og internationalt, når det gælder arbejdet med kommunale klimamål. Erfaringerne med KBH2025 har dog vist, at der var et stykke vej fra ambition til realitet. Dette understreger vigtigheden af et fokus på sammenhæng mellem strategi og handling.

Mål der ikke indfries, kan således virke demobiliserende på byens borgere og skade byens image, - også internationalt.

Christianshavns Bydelsplan 2023-2026 indeholder et mål om Christianshavn som en bæredygtig bydel, hvor CO2-udledningen er neutral i 2030. Vi samarbejder gerne med Københavns Kommune om bydelsbaseret klimaarbejde til understøttelse af både Bydelplanens samt Klimastrategiens og Klimahandleplanens mål.

Hvad angår de tre målsætninger ønsker Christianshavns Lokaludvalg at påpege:

Målsætning 1:

Opfyldelse af målet om at blive klimapositiv i 2035 afhænger i høj grad af storskala CO₂-fangst i København. Lokaludvalget finder, at realistiske vurderinger af denne mulighed må lægges til grund for målsætningen om klimapositivitet.

Lokaludvalget støtter, at træplantning indgår som redskab til at nå målet og ønsker at pege på, at træplantning ikke alene kan ske uden for Kommunens grænser, men f.eks. også på Amager, herunder nordøstlige områder som Refshaleøen.

Omstillingen af vejtransport fra fossildrevne køretøjer til eldrevne køretøjer må selvsagt fremmes, også hvad angår kommunale køretøjer, busser og lastbiler.

Endvidere må det i Handleplanen indgå, at der snarligt og effektivt reguleres, således at alle krydstogtskibe anvender landstrøm og sejlads af turbåde o. lign. i havneområdet udelukkende sker ved eldrift.

En storby som København er en klimavenlig måde at bo og leve på: Københavnerne bor på færre kvadratmeter, bruger kollektiv transport og cykler i stedet for at køre i bil, samt deler infrastruktur. Den bymæssige livsstil medfører et lavere ressourceforbrug sammenlignet med områder, hvor befolkningen bor mere spredt. I lyset heraf må Strategien og Handleplanen understøtte udviklingen af tætbebyggede og klimavenlige byområder.

Målsætning 2:

At reducere de forbrugsbaserede udledninger er både rigtigt og vigtigt. Målsætningen om at halvere forbrugsbaserede udledninger kan dog vise sig at være urealistiske. Det skyldes, at Kommunen kun har indirekte indflydelse på, hvad københavnerne putter i indkøbskurven, hvor de rejser hen på ferie, og hvordan de bor.

Adfærdsændringer på disse områder vil snarere være bestemt af statslige tiltag såsom skatter, afgifter og national og international lovgivning.

Vi finder Handleplanens analyse af Kommunens forskellige roller nyttig, herunder om Kommunens rolle som facilitator og rammesætter for dialog. Men som det påpeges, er virkningskæden hvad angår produktionsprocesser og forbrug lang og indirekte.

Kommunen har begrænset eller ingen indflydelse på om der købes en vare produceret i Danmark eller i Asien og den pågældende vares klimaaftryk.

Det er også tvivlsomt, hvor meget Kommunen kan påvirke en borgers udledninger fra rejser og transport udenfor kommunegrænsen, - og om sådanne udledninger i det hele taget skal regnes med i Kommunens CO2-regnskab.

Bl.a. indebærer det en risiko for, at udledningen både tælles med hvor forbrugeren er bosiddende (i København) og hvor udledningen foregår. En sådan "double counting" giver et fejlagtigt billede af totale udledninger, hvorfor metodiske overvejelser herom må lægges til grund for Strategien og Handleplanen.

Dog er der reelle handlemuligheder på andre områder, herunder tiltag der fremme genbrug, reparation, affaldsbehandling, offentlige indkøb (jf. nedenfor) m.v.

Lokaludvalget støtter, at Strategien og Handleplanen prioriterer disse områder, herunder – som det nævnes i Strategien – gennem grønne forretningsmodeller i samarbejde med erhvervsliv og andre aktører.

Målsætning 3:

Lokaludvalget bifalder Kommunens målsætning om at reducere udledninger fra egen drift, også selvom det kan/vil medføre meromkostninger, i hvert fald initialt.

Som det beskrives i Strategien kan det rykke meget, når en stor kommune som København spiller med indkøbsmusklerne og stiller udbuds krav. Denne målsætning udmærker sig ved, at Kommunen har direkte myndighed over indkøbspolitikken, hvorfor det realistiske i om denne målsætning opfyldes (i modsætning til målsætning 1 og 2) er indenfor Kommunens kontrol.

Afslutningsvis bemærkes, at Christianshavns Lokaludvalg, som nævnt i den indledende sammenfatning, gerne samarbejder med Kommunen om klimainsatsen således at det bydelsbaserede og det kommunale klimaarbejde kan understøtte hinanden.

Det forudsætter, at der afsættes tilstrækkelige midler til det lokale miljøarbejde, hvad enten det udføres via et miljøpunkt eller direkte af Lokaludvalget.

I den forbindelse er Lokaludvalget uforstående over for, hvordan tabel 8 på side 105 i Handleplanen skal tolkes, idet det kan fremstå som om der er negative omkostninger forbundet med det bydelsbaserede klimaarbejde i samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter (afsnit 8.8.).

Christianshavns Lokaludvalg takker for muligheden for at indgive høringssvar.

Med venlig hilsen

Asbjørn Kaasgaard,
forperson for Christianshavns Lokaludvalg

Udtalelse fra Kgs. Enghave Lokaludvalg vedrørende klimastrategi 2035

Kongens Enghave Lokaludvalg takker for muligheden for at kommentere på denne interne høring forud for den offentlige høring, som følger i forsommeren. Høringsperioden har været meget kort, hvorfor der kun har været mulighed for drøftelse af planen på et lokaludvalgsmøde.

Bevarende lokalplaner

Nybyggeri bidrager til den samlede CO₂-udledning i hele byggeriets værdikæde og levetid, fra byggeriets start til drift og vedligeholdelse, og endelig nedrivning. Det eneste bæredygtige byggeri er det byggeri, der allerede er bygget, da den CO₂, der tilgår miljøet fra produktion og transport af byggematerialer, ikke opvejes af besparelser på opvarmning af den nye bygning, selv set i hele dens levetid. Det er lokaludvalgets forslag, at bygninger bevares i størst muligt omfang for at sænke udledningen af CO₂. Bevarende lokalplaner sikrer også, at historiske bygninger og miljøer ikke går tabt ved ombygning, nedrivning eller nybyggeri, og at den arkitektoniske variation ikke udviskes gennem ensformigt nybyggeri. Dette bidrager til at bevare lokal identitet og historie. Levetidsforlængelse er nævnt i planens 3. afsnit, men meget kort og uforpligtende. Bevarelse bør være normen, og der bør kun gives tilladelse til nedrivning, hvis det fra bygherrerne og grundejerne

9. april 2025

Sagsnr.
2025-0093244

Dokumentnr.
2025-0093244-2

Sagsbehandler
Anne Christine Brøndum

Sekretariatet for Kgs. Enghave
Lokaludvalg

Wagnersvej 19
2450 København SV

EAN nummer
5798009800503

begrundes og dokumenteres, at alle muligheder for bevarelse og ombygning er udtømte.

Venlig hilsen

Joan Røge

Forperson, Kgs. Enghave Lokaludvalg

Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. høring af klimastrategi 2035

Energi

Der er mange gode elementer i strategien på de traditionelle områder inden for energi, f.eks. at kommunen vil:

- Erstatte fossile brændsler som spidslast i K/V-enheder med VE
- Sænke temperaturen i fjernvarmen
- Gøre bygasnettet klimaneutralt
- Opsætte Co2-fangst på et brændingsanlæg.

De konkrete målsætninger bør dog strammes op. Der lægges op til reduktion i brug af biomasse, men målene – reduktion med 1/3 i 2035 og ”op imod halvdelen” i 2050 (strategien s. 18) virker for uambitiøse. Men bør kræve, at fx Amagerværket Bio4 overgår til spidslast/reservekapacitet senest fra 2040. Derfor følger det også, at Co2-fangsten bør opsættes på affaldsforbrændingen.

Det nævnes, at reduktionen i afbrænding skal opnås via decentral, elbaseret varmeproduktion (varmepumper og elkedler). Men det skal desuden ske ved sænkning af fremløbstemperatur for fjernvarmen, både i de store transmissionsledninger (CTR og VEKS), og vha. store varmelagre – heraf kan nogle ligge inden for kommunegrænsen, f.eks. ved nyanlæg af boldbaner og parker.

Solenergi

Solceller er i dag den billigste energi og kan være med til at holde boligudgifterne for københavnernes nede, samt øge forsyningssikkerheden og forbedre naboskabet til de kommuner, som ellers skal huse Københavns solenergi. København har en ambition om at dække 3% af elforbruget fra solceller (endda eksklusive forbrug til

9. april 2025

Sagsnr.
2025-0115973

Dokumentnr.
2025-0115973-1

Sagsbehandler
Andreas Juhl-Rhode

Sekretariatet for Nørrebro
Lokaludvalg

Nørrebrogade 208
2200 København N

EAN nummer
5798009800466

elbiler), hvilket umiddelbart er meget lavt ift. hvad der vil være fornuftigt i det københavnske energimix. Se handlingsplanen s. 14.

København er bredt kendt i branchen som den sværeste solcellekommune i Danmark. Der er helt særlige regler i København, som ikke gælder andre steder. Fx er der lavet æstetik-regler om, at solcellerne ikke må kunne ses på vejvendte tagflader, selv om de sidder oppe på 6. sal, hvor ingen ser dem. Det er uklart for Lokaludvalget, hvem der har lavet disse særregler og hvornår.

I stedet for at satse på at nå det (lave) ambitionsniveau med de efterhånden pæne og billige matsorte solpaneler, så satser København tilsyneladende på de dyrere og mere besværlige bygningsintegrerede solceller. I kommunikationsmaterialer fra København om solceller virker det som om, at man kun ønsker rødfarvede solceller, som også er en dyr specialvare, der er mindre effektiv.

Mange borgere dropper forståeligt nok at sætte solceller op, når de møder reglerne, og med den nuværende indsats og tilgang kommer København ikke til at nå nuværende målsætning. Nye regler for energifællesskaber (tarif), for refusion af afgifter til elbiler, samt lavere priser for batterier, gør, at der kommer nye attraktive muligheder i de kommende år. København bør ændre sin tilgang til solceller, og som udgangspunkt give tilladelser til alle, kræve solceller ved alle tagrenoveringer og ved alle nye lokalplaner.

I Energistrategien s. 28 står der, at man arbejder på at sætte solceller på kommunale tage, men der mangler en målsætning.

Trafik

Udledningerne fra vejtransport har med den teknologiske udvikling en god chance for at komme i mål. Det vigtigste er, at man sender nogle klare signaler til borgerne om at der skal elektrificeres, sådan at omstillingen sker i god tid og bliver så omkostningseffektiv som muligt.

For vejtransporten bør man sætte nogle mål allerede i år 2030, så det følger Borgerrepræsentationens ønske om fossilfri by i 2030. Ligeledes bør man sætte 2030-mål for andelen af cyklister, delebiler og kollektiv transport.

Anlægsarbejder og byggeri

Målsætningerne for kommunens egne anlæg og byggerier er svære at gennemskue og utilstrækkelige. Dette er temmelig bekymrende, da København sammen med sine majoritetsejede selskaber – fx Metroselskabet, CTR, By & Havn og Høfor – er Danmarks suverænt største bygherre og dermed også med længder største CO₂-udleder i landet.

Udledningerne fra byggeri er delt op mellem indkøbspolitikken (for kommunen selv) og de kapitale investeringer i de forbrugsbaserede udledninger (for selskaberne). Der er dermed ikke en samlet og tydelig indsats for at reducere udledningerne for kommunens byggeri og anlæg.

Det virker til, at styringen af selskaberne er indirekte og sker med, 'samarbejder'. På side 14: "...Endelig vil kommunen samarbejde med forsyningsselskaber og byens store bygherrer om at nedbringe udledningerne fra anlæg og byggeri i byen."

Lignende formuleringer ses i Klimahandlingsplanen:

- Side 4: "Kommunen som selskabsejer - Københavns Kommune er ejer og medejer af en række forsynings- og trafikselskaber, som er afgørende i den grønne omstilling. Ved at arbejde aktivt som ejer og samarbejdspartner til selskaberne, kan Københavns Kommune være med til at sætte en strategisk retning for, at selskaberne bliver ved med at arbejde på en stabil og grøn energiforsyning og grønne mobilitetsvalg til københavnernes. Som selskabsejer er virkningskæden fra kommunal side længere, og kommunen har en mere indirekte indflydelse på selskabernes prioriteter end i egen virksomhed. Omvendt kan kommunen ved at arbejde gennem og sammen med selskaberne opnå et langt større CO₂-reduktionspotentiale for omstillingen i byen."
- Side 47: "3.9 Samarbejde om mindre betonforbrug i anlæg"
- Side 120: "Kommunale selskaber, som er ansvarlige for at tilvejebringe nødvendige forsyninger til borgerne (vand, varme og energi), skal gennem Københavns Kommunes deltagelse ansøres til at tilgodese klimavenlige løsninger og tilvalg i deres virke, hvor det er økonomisk ansvarligt."

Her er det også 'samarbejde' og 'ansporing,' der skal sikre reduktioner i udledningerne, og det virker som om man mener, at man kun har indirekte indflydelse på selskaberne, hvilket er tvivlsomt. København har som ejer af selskaberne direkte indflydelse på udledningerne og er ansvarlig for at disse reduceres. Kommunen kan og bør bruge sine grønne ejerstrategier til at reducere udledningerne (ligesom man fx tilsvarende gør med socialt kædeansvar og løndumping).

København har, med sine 3-4 selskaber i top-10 over de største danske udledere, et meget stort potentiale for klimahandling ved at nedbringe udledningerne i sine anlægsprojekter. København kan, sammen med sine selskaber, flytte hele markedet og dermed også hjælpe byggesektoren, som efterspørger ansvarlige bygherrer.

Fordi København er en så dominerende udleder, så må man også sige, at klimastrategien bliver en fiasko, hvis man ikke stiller klare målsætninger og krav til sit eget og sine selskabers byggeri. Det er derfor afgørende, at udledninger fra byggeri får sit eget punkt og gøres

tydelige i planen, og at det skrives ind, at København vil bruge sit ejerskab til at reducere Co2-udledningen.

Koordinering

Klimahandleplanen s. 15 og Energistrategien s. 28 Det er fornuftigt, at der nedsættes fora, hvor forsyninger og byudviklere taler sammen for at optimere infrastrukturen.

Der har været sager, hvor fx By & Havn - som er helt afhængige af forsyning af sine områder - har vist manglende forståelse for, at disse forsyninger fysisk skal være placeret i områderne. Der skal fx være plads til transformere i nye byudviklingsområder og til landstrøm (s. 14), som er meget forsinket i København, fordi det har været uklart, hvem der gjorde hvad. København er som følge af dette bagud.

Sagen om planlagt udledning af spildevand til Øresund skyldtes også, at By & Havn byggede et stort hus lige oven på HOFORs hovedledning til spildevand, hvorfor denne måtte flyttes. Lynetteholm skal nu udvikles lige ved siden af hovedstadens største rensningsanlæg og oven i de største udledningssystemer, som derfor skal flyttes.

Fordi det er omkostningsfrit for By & Havn at bede forsyningerne om at forsvinde, så kan der ske en overinvestering i at flytte rundt på tingene. Der overvælttes nogle omkostninger på borgerne, som betaler gennem tarif og vandtakster. Omkostningerne bæres af de nuværende københavnere, som på den måde kommer til at betale for kommercielle byudviklingsaktiviteter for fremtidens københavnere. Og det sker med meget store udledninger af Co2 til anlægsaktiviteterne.

Lokaludvalget mener, at disse omkostninger til københavnere og Co2-udledninger bør indgå i byudviklingsselskabernes budgetter og synliggøres for politikerne.

Lokal klimahandling

Med hensyn til målet om, at København og københavnernes globale aftryk skal reduceres med 50%, så virker det meget usikkert, hvordan man vil opnå dette. Det vil kræve en betydelig investering i lokal klimadannelse og -handling. I Klimahandlingsplanen er det beskrevet i punkt 8.8 på side 101.

Lokaludvalget er enige i beskrivelsen af det væsentlige potentiale i lokaludvalg og miljøpunkters arbejde med lokal klimahandling. Det er vigtigt der er et folkeligt engagement og mulighed for at deltage decentralt, som ligger ud over de centrale kommunale indsatser med at planlægge trafik og omlægge energisystemerne mm. Særligt ift. de globale udledninger fra forbrug.

Der er stort pres på puljemidlerne i vores bydel, og derfor er det centralt, at der følger nye midler med til at løse klimaopgaven.

Københavns Kommune kan vælge at målrette nye midler til klimaindsatsen ved fx at give dem som tillæg til den lokale miljøopgave. Det er også en mulighed at sende nogle af forvaltningens medarbejdere ud i bydelene, så de kan arbejde lokalt og bygge netværk.

Venlig hilsen

Mogens Petersen
Forperson for Nørrebro Lokaludvalg

Valby Lokaludvalgs svar på høring om Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

8. april 2025

Sagsnr.
2025-0114533

Dokumentnr.
2025-0114533-1

Sagsbehandler
Anne Liisberg

Valby Lokaludvalg ser positivt på den detaljerede og ambitiøse klimastrategi. Vores væsentligste kommentar går på, at vi ønsker et meget tættere og mere forpligtende samarbejde mellem Lokaludvalg/Miljøpunkter/medarbejdere og forvaltning og borgerrepræsentation om udfoldelse af de borgerrettede klimainitiativer, jf. kommentar til handleplanens pkt. 8.8, s. 101.

Klimastrategi 2035

Vi finder overordnet, at det er fint med en ny klimastrategi, der også inddrager belastninger, der foregår uden for kommunens geografiske område. Desværre bliver de indsatser, der oplystes, primært at facilitere. Vi kunne godt ønske os nogle indsatser, der retter sig mod at få ændret lovgivning og lignende, og derigennem få magt til mere indgriben.

Der tales flere steder om at skabe flere grønne job.

Der kan henvises til, hvordan der tidligere (i 1990'erne) gennem "Den grønne jobpulje" blev skabt en række nye grønne job bl.a. med grønne guider i forskellige boligselskaber, virksomheder mm.

Når der er målet, at København skal være klima-positiv i 2035 afhænger det i meget høj grad af CCS-løsninger. Der tales ikke meget om usikkerheden ved denne teknologi.

Planerne for udfasning af biomasse forekommer ret vage.

At halvere de samlede forbrugsbaserede udledninger er ganske ambitiøst.

Kommunen har ikke direkte indflydelse på privates forbrugsbaserede udledninger, men kan kun optræde som facilitator. Her vil det kunne være vanskeligt at opfylde ambitionerne.

Derimod er kommunen fuldt bestemmende over det kommunale forbrugsbaserede udledninger, og her er en halvering ikke så ambitiøs

Strategi for udfasning af biomasse forekommer ret vag.

Fjernvarme: vi støtter helhjertet, at der indføres fleksibilitet i fjernvarmeforbruget, så spidsbelastninger kan undgås, eller i det mindste reduceres væsentligt.

Da der nu endelig er ændret på afgiftsregler, så der ikke skal betales for at udnytte overskudsvarme, bør det undersøges, om der er virksomheder og andre processer, der genererer overskudsvarme, der vil kunne udnyttes i fjernvarmesystemet.

Side 14: Mobilitet

Hvis CO₂-udledningen fra transport skal mindskes, er det vigtigt at gøre alternativer til privatbiler mere attraktive. Det kunne være ved at etablere flere busbaner, så busser havde en fordel, når der var trængsel.

Klimahandleplan 2026-2028

Punkt 1.4 (side 11) Etablering af CO₂-fangst

Er etablering af et CCS-anlæg på Amagerværkets blok 4, der er biomassefyret, fremtidssikret? Træflis kan ikke længere betragtes som CO₂-neutralt. Hvilke følger får det for blok 4? Skal der fortsat fyres med træflis?

Punkt 1.7 (side 14) Solceller og energifællesskaber

Muligheden for opsætning af solceller på kommunens ejendomme er væsentligt større nu, når hvert solcelleanlæg ikke længere skal have sit eget selskab. Især ved nybygning og renovering af bygninger vil der være incitament til at inkludere solcelleanlæg i projektet. Andre kommuner har gennemført sådanne projekter, som København muligvis kan høste erfaring fra.

Punkt 1.11 (side 17) Reduktion af udslip af klimaskadelige kølemidler

Når en vurdering af kommunens egne ejendomme som skrevet viser, at der årligt indkøbes store mængder kølemidler til genopfyldning på eksisterende anlæg, kunne det tyde på, at der årligt lækkes store mængder kølemidler. Da disse kølemidler kan være stærke klimagasser, bør kommunen ikke kun anvende "få ressourcer" på området, men få foretaget en gennemgang af egne anlæg og få reduceres de lækkede mængder betragteligt. Det er nemmere at gå ud til private bygningsejere og gøre dem opmærksomme på problemet, hvis kommunens anlæg er i orden. Kommunen vil måske også kunne dele erfaring.

Punkt 1.14 (side 19) Landstrøm til krydstogtskibe

Når der tilbydes landstrøm, og et krydstogtskib ikke vil tage imod, eller ikke kan tage imod, bør krydstogtskibet betale en afgift, der skal gå til yderligere grønne tiltag. Det er set i andre havne.

Punkt 2.1 (side 26) Energirigtig drift

Der er selvfølgelig størst potentiale hos de største forbrugere, men der vil også være potentiale hos den enkelte private forbruger.

Punkt 3.1 (side 37) Klimahensyn i myndighedsbehandling

Det kan kun støttes, at kommunen vil gå i dialog med ejendomsejere og bygherrer om mulighederne for at kombinere renovering med energioptimering og om bevarelse frem for nedrivning/nybyggeri. Det kan ligeledes støttes, at der stilles klima-, miljø- og ressourcekrav ved nybyggeri

Punkt 3.3 (side 39) Partnerskab med bygherrer om byggeri med lavt klimaaftryk

Der er gennemført byggerier med et klimaaftryk på blot 20-25% af den nye lovmæssige grænseværdi på 12 kg CO₂-ækvivalent /m²/år. Det må være et rimeligt mål for kommunen at sætte sig, at nybyggeri kommer væsentligt under de 12 kg. Hvor kommunen er bygherre, er der ingen grund til ikke at stræbe efter 2,5 – 3 kg.

Punkt 3.4 (side 40) Drift, vedligehold og renovering i boligforeninger

Der vil også være potentiale hos den enkelte private forbruger.

Punkt 3.5 (side 42) Transformation og optimeret udnyttelse af eksisterende bygninger

At udnytte eksisterende bygninger og tilbygning til eksisterende bygninger er generelt mere ressourcebesparende end at bygge nyt.

Dispensationer I fra for eksempel bebyggelsesprocenter og

højder skal kun gives ganske undtagelsesvist.
En dispensation er per definition en sjælden undtagelse.

Punkt 3.8 (side 46) Genbrug af tegl og beton i byggeriet

Det er sådan set udmærket, at kommunen vil anvende rollen som facilitator, men man må også kunne forvente, at kommunen går foran og genbruger i egne projekter, og deler erfaring med andre

Punkt 3.9 (side 47) Samarbejde om mindre betonforbrug i anlæg

Det er sådan set udmærket, at kommunen vil anvende rollen som facilitator, men man må også kunne forvente, at kommunen går foran og nedbringer betonforbruget i egne projekter og deler erfaring med andre.

Da der forudses et stigende forbrug af beton de kommende år på grund af større anlægsprojekter i byen, er det ekstra vigtigt, at forbruget nedbringes og erstattes af andre materialer, hvor det er muligt, og at der anvendes beton med et mindre klimaaftryk

Punkt 3.11 (side 49) Tværkommunalt klima- og byudviklingssamarbejde i hovedstadsområdet

Dette er af stor betydning. Et sådant samarbejde gør det mere muligt at følge Fingerplanens idé om at lade byudvikling ske langs S-togsnettet, så der er en mulighed for at lade pendling foregå med S-tog.

4. Mobilitet

4.1. Omdannelse af arealer

Valby Lokaludvalg kan kun være enig i, at det vil være fint, hvis flere arealer kan omdannes. Det er dog en forudsætning, at det sker i et tempo, der sikrer til at andre forhold kan følge med.

4.2. Bedre cykelmuligheder

Vi er meget glade for den udvikling, der er sket, så der er indrettet cykelstier, hvor de har manglet, og bredere cykelstier mange steder.

Hvis man ønsker at prioritere cykeltrafik, er det vigtigt, at cyklisterne føler sig trygge i trafikken.

Det betyder, at cykelstier mm. prioriteres. I Valby Lokaludvalgs bydelsplan har vi lagt stor vægt på ønsket om færdiggørelse af "Den grønne cykelsti" gennem hele Valby, så der kan køres på cykelsti fra det ydre Østerbro til Valby Idrætspark og Valbyparken. Vi oplever, at denne færdiggørelse af cykelstien ikke prioriteres,

selv om den vil have stor betydning for at få flere til at cykle på tværs af byen.

Det er også vigtigt, at trafikken på cykelstierne er sikker. Vi vil derfor anbefale, at Københavns Kommune arbejder for at få forsøgsordningen for hurtigkørende cykler evalueret og afsluttet, så de hurtigkørende cykler reguleres eller fjernes fra cykelstierne.

Det skal være muligt af parkere sin cykel sikkert. Der bør derfor indrettes mange flere cykelstativer, og i den forbindelse vil det være fint, hvis der er mulighed for at låse cykler fast, og pladser til store kassecykler.

Det vil være dejligt med en grøn bølge for cyklister gennem byen, men da cyklisternes hastighed er meget forskellig, vil det formentlig være umuligt. Busser bør prioriteres.

Man ville også kunne fremme cykeltrafikken, hvis man kunne afmærke genveje for cyklister, fx gennem villakvarterer.

4.3 Styrket kollektiv trafik

Hvis man ønsker at fremme anvendelsen af den kollektive trafik, vil det som det beskrives være fint med en bedre sammenhæng mellem kollektiv transport og cykling, og der er ingen tvivl om, at muligheden for at tage cykler med S-tog har haft stor betydning. Måske kan denne mulighed udvides med mere plads på regionaltoget mm.

En meget væsentlig faktor er sikkerheden for præcision for den kollektive transport.

Her kan busbaner mm. få god virkning, men særlige situationer, der skaber problemer, er vejarbejder, opgravninger og omlægning af den kollektive trafik i andre sammenhænge. Den kollektive trafik bør i den sammenhæng prioriteres langt højere, måske ved helt at omdirigere den øvrige trafik, så busserne kan køre rimeligt ubesværet.

I Valby, hvor en stor del af biltrafikken er pendlertrafik, har vi et stort ønske om, at der gennemføres et regionalt samarbejde om kollektiv transport, der kan reducere den gennemkørende trafik.

4.4. En by med mindre biltrafik

Valby Lokaludvalg har, som allerede beskrevet ovenfor, et stort ønske om at reducere biltrafikken, og det kan være en god ide, at reducere borgernes mulighed for at parkere. Dette bør specielt

gælde for pendlere. Det kan være svært for mange af byens borgere at undvære en bil for at få opfyldt deres behov for mobilitet. Det vil derfor bl.a. være nødvendigt, at den kollektive transport er langt bedre – også og måske især uden for København – før man kan reducere antallet af parkeringspladser og dermed borgernes mulighed for at have bil.

En god mulighed for at reducere biltrafikken vil være vejafgifter. Københavns Kommune bør derfor have dette langt stærkere som en del af handlingsplanen.

Delebiler er en god ide. For at udbrede konceptet bør dette måske i stede være en del af den kollektive transport og dermed opnå tilskud på samme måde som den øvrige kollektive transport.

4.5. Fossilfri vejtrafik

Elbiler er et godt middel til at reducere CO₂-udledning fra transport, men de vil fortsat bidrage til, at der er for mange biler, og at disse er i vejen for busserne i den kollektive transport.

Generelt bør der ved arbejdet med reduktion i CO₂-udledningen i fra til transport tages udgangspunkt i borgernes reelle behov for transport/mobilitet og på den baggrund sikre, at der er mulige løsninger for borgerne, da der ellers kan opstå uønskede modsætningsforhold.

5. Fødevarer

Fødevarerområdet er vigtigt som middel til at reducere CO₂-udledningen, men som det fremgår, har Københavns Kommune ikke mange muligheder for ved regulering at få indflydelse på udvikling. Det er primære midler som facilitering, rådgivning og samarbejder, der beskrives.

Københavns Kommune har dog stor indflydelse på de kommunale institutioner mm., hvor man kan lægge retningslinjer for indkøb og anvendelse af fødevarer.

Et andet område er skoleområdet, hvor kommunen har indflydelse på undervisningstemaer mm.

6. Forbrugsprodukter

6.1. Fremme af reparation og deling i byen

Valby Lokaludvalg er enig i, at der skal ske langt mere reparation. Vi har selv et reparationsværksted, hvor vi har mange "kunder". Det er

tydeligt, at der er behov for langt flere muligheder for reparation af tøj og elektronik, men også af mange andre ting, som skal limes, renses eller andet.

Disse reparationsaktiviteter kan ikke magtes inden for rammerne af frivillige aktører. Der er også mange effekter, der er for store til, at et lille værksted kan klare det.

Københavns Kommune bør arbejde for, at der gives tilskud – måske i form af momsfriholdelse – så reparationer bliver billigere dermed kan modsvare prisen på nyt.

Det kan foreslås, at kommunen i sin planlægning fremmer placering af virksomheder, der foretager reparation. Det ville kunne have betydning for de centrale handelsgader, fx Valby Langgade, som i øjeblikket har mange tomme butikker, hvis sådanne aktiviteter kan fremmes.

Det vil på længere sigt have stor virkning, hvis skolerne underviser i reparation af forskellige forbrugsgenstande. Dels ville mange selv kunne foretage reparationer, men der vil også blive større forståelse for, at reparation er mulig.

6.2. Samarbejde med detailhandlen

Det vil kunne have stor betydning, hvis detailhandlen var mere indstillet på at tage forbrugsgenstande ind til reparation, så det vil være fint, hvis kommunen kan fremme sådanne aktiviteter.

6.3. Ændrede forbrugsmønstre

I denne forbindelse er det arbejdet med at få lokale ildsjæle til at involvere sig i at udbrede forskellige budskaber, som kan have betydning. I Valby Lokaludvalg har vi en miljøgruppe, som arbejder på at udbrede forskellige budskaber, og som også arbejder på at rekruttere lokale aktivister. Vi arbejder sammen med Grønne Nabofællesskaber, idet man i den sammenhæng allerede samler grønne ildsjæle. Vi vil anbefale et samarbejde med lokaludvalgenes miljøgrupper og miljøpunkter, når der skal arbejdes med lokal rekruttering. Det vil ikke være hensigtsmæssigt med parallelle initiativer.

Det er vigtigt, at der arbejdes med Genbrugsemballager - generelt og i forbindelse med store arrangementer. Valby Lokaludvalg har arbejdet med dette i forbindelse med vores Kulturdage. Det giver store udfordringer, når arrangementet ikke er afgrænset geografisk.

6.4. Fremme genbrug og leje

Valby Lokaludvalg er enig med Kommune i, at det er vigtigt, at der er stor tilgængelighed for genbrug. Vi har i øjeblikket en bytteø, som ikke er i forbindelse med en genbrugsstation, og den er velbesøgt. Udfordringen er, at den drives med frivillig arbejdskraft, hvilket betyder, at der ikke er systematisk oprydning mm.

6.5.

Vi er helt enige i, at det vil være fint, hvis virksomheder får øjnene op for muligheder for reparation og genbrug. I den forbindelse bør kommune som arbejdsplads og som selskabsejer kunne være rollemodel.

7.3 Grøn omstilling i kultur- og fritidsorganisationer s. 89

I forbindelse med den årlige bydelsfest Valby Kulturdage, har Lokaludvalget forsøgt at etablere affaldssortering, men har måttet konstatere, at det er nærmest umuligt med de ressourcer, vi råder over. Vi er gang på gang løbet ind i, at vi ikke har kunne komme af med det indsamlede affald. Kommunen bør kunne hjælpe med rådgivning, materiel og bortskaffelse.

Ofte ser vi, at der ved konferencer mm. i kommunale faciliteter som fx Hafnia Hallen ikke foregår en effektiv affaldssortering.

Kommunen bør sørge for, at der er materiel til at sortere, og bør kræve at lejere/arrangører bruger dem.

8.1 Borgerdialog og inddragelse s. 94

Man skal være opmærksom på, at boligforeninger og (grund) ejerforeninger har en meget lang reaktionstid. Der kan gå lang tid, fra at en bestyrelse bliver opmærksom på en indsatsmulighed, til at man får det diskuteret på et bestyrelsesmøde og præsenteret og godkendt af beboere/ejere. Derfor skal den slags indsatsforslag præsenteres i meget god tid i forvejen, gerne 4-6 måneder.

8.2 Borgerrettet vejledning

Københavns Kommunes Klimaborgerting har i sin anden session peget på, at en god metode til at få information om mange klimarelaterede emner ud til borgere, virksomheder mm. vil være at etablere "grønne fyrtårne" i alle bydele. Valby Lokaludvalg støtter dette forslag, og vi kan se, at det vil være en fordel, hvis et sådan grønt fyrtårn/informationscenter kan placeres i sammenhæng med andre aktiviteter for fællesskab og kulturelle tilbud. Dermed vil man kunne komme i kontakt med københavnere, som ikke på forhånd er optaget af klimaproblematikken og klimahandlinger. Det grønne

fyrstårn/klimacenter vil kunne danne ramme for forsøg med klimaaktiviteter og lokale handlefællesskaber. Når Valby Bibliotek flytter til en ny placering, ser vi gerne den hidtidige bygning, "Rytterskolen" omdannet til et sådant grønt fyrstårn.

8.8 Bydelsbaseret klimaarbejde s. 101

Om bydelsbaseret klimaarbejde konstateres det, at 'virkningskæden er lang og indirekte, da lokaludvalgene selv beslutter om og hvordan der skal handles.

I sine årsplaner for klimaarbejdet har Valby Lokaludvalgs miljøgruppe gennem adskillige år taget udgangspunkt i, at klimakrisen er vores største udfordring, og at alle indsatser skal ses i lyset af, om de bidrager til at løse den.

Vi finder, at politikere og forvaltning skal være mere udfarende for at engagere og koordinere den lokale klimaindsats. Der bør kunne stilles politiske krav til både miljøpunkter og lokaludvalgenes miljømedarbejdere om, at de skal prioritere klimaindsatser. Der skal naturligvis være udstrakt metodefrihed lokalt, men klimaindsatsen bør indtænkes i alt arbejde.

Forvaltningen bør aktivt og systematisk inddrage lokaludvalg, miljøpunkter og miljømedarbejdere i udrulning af nye initiativer/puljer/vejledninger.

I Valby vil vi forsøge at samarbejde med forvaltningen om i god tid at få overblik over, hvad der planlægges, sådan at vi kan inddrage forvaltningens initiativer i vores årsplan og planlægge vores aktiviteter, så de understøtter kommunens strategi og konkrete tiltag.

8.9 Erhvervsservice til grøn omstilling s. 102

Ofte oplever vi, at affaldsregulativerne hindrer en effektiv affaldssortering/genanvendelse.

I forbindelse med etablering af et nyt Bibliotek er der et stort ønske om at få etableret en nedgravet affaldsløsning for både biblioteket og Valby Kulturhus. Denne er imidlertid ikke finansieret. Kommunen har for nylig etableret et nedgravet sorteringspunkt ved kulturhuset. Men det var ikke muligt at lave en i sig selv rationel kombination med en affaldsløsning for Kulturhus/Bibliotek, da affaldsregulativerne forhindrer, at man håndterer husholdningsaffald og erhvervsaffald i samme facilitet. Kommunen bør udfordre dette rigide regelsystem.

8.10 Styrket medarbejderinvolvering S. 103

I Valby Kulturhus har indføring af effektiv affaldssortering i lang tid været hæmmet af, at det var uklart, hvem der havde ansvaret for udrulning: Hører det under KFF, TMF eller Københavns Ejendomme eller den lokale leder. Her bør kommunen sørge for

en gennemsigtighed, der hindrer, at klimaløsninger forsinkes,
fordi indsatser blot bliver skubbet mellem forvaltningerne.

Venlig hilsen

Kirsten Henriksen, medlem af Miljøgruppen og Valby Lokaludvalg

Henrik Palsmar, forperson for Miljøgruppen, Valby Lokaludvalg

Kathrine Overgaard Warberg, Teknik- og
Miljøforvaltningen og Karen Krag
Sehested, Økonomiforvaltningen

Internt høringssvar vedr. udkast til Klimastrategi 2035 og udkast til Klimahandleplan 2026-2028

Vanløse Lokaludvalg takker for muligheden for at komme med bemærkninger til udkastet på denne interne høring forud for den offentlige høring. Lokaludvalget vil dog gerne bemærke, at høringsperioden har været meget kort, og der har derfor ikke været tid til et stort forarbejde med grundige drøftelser. Lokaludvalget synes generelt, at udkastet er et udtryk for et grundigt og ambitiøst arbejde.

Vores bydelsplan

Lokaludvalget lægger i sin nuværende bydelsplan fra 2023 vægt på, at Vanløse skal være en bæredygtig bydel, hvor vi har fokus på at dele, bytte, genbruge, genanvende, reparere og sortere mere, og hvor det er en naturlig del af hverdagen at opføre sig ressourcebevidst. En bevidsthed og opmærksomhed som vil bidrage til, at Københavns Kommune når sin målsætning om at være klimapositiv inden udgangen af 2035 og som understøttes gennem lokaludvalgets mange projekter og indsatsområder både med og for borgerne.

Dette fokusområde understøtter vi bl.a. ved årlige byttemarkeder, Repair Cafe to gange om måneden, flere år med en meget benyttet byttestation, et længere samarbejde med forvaltningen om at få placeret en nærgenbrugsstation med bemandet byttecentral i Vanløse (åbner i august 2025), skraldeindsamlingsprojekter mm.

Vi er opmærksomme på, at følgebrevet til høringsmaterialet betonedede, at lokaludvalget først og fremmest skal forholde sig til den særlige indsats, der er beskrevet i handlingsplanens punkt 8.8 om lokaludvalgenes og miljøpunkternes rolle. Dette høringssvar rummer dog også kommentarer, spørgsmål og forslag til andre af planens indsatser.

4. april 2025

Sagsnr.
2025-0086208

Dokumentnr.
2025-0086208-6

Sagsbehandler
Anne Christine Dahl-Hansen

VANLØSE LOKALUDVALG
Sekretariatet for Vanløse
Lokaludvalg

Frøde Jakobsens Plads 4
2720 Vanløse

EAN nummer
5798009800435

<https://vanloeselokaludvalg.kk.dk>

Punkt 8.8 – Bydelsplaceret klimaarbejde i samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter

Vanløse Lokaludvalg har altid haft et godt og udbytterigt samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen, hvilket vi sætter stor pris på. Klimahandleplanen foreslår at styrke den lokale miljøopgave, så den arbejder mere direkte på at indfri de kommunale klimamål. Det skal bl.a. ske ved at understøtte lokale fællesskaber og netværk. En indsats der ligger fint i tråd med lokaludvalgets bydelsplan.

Helt konkret kan det nævnes, at Vanløse Lokaludvalg i samarbejde med Brønshøj-Husum og Bispebjerg Lokaludvalg søndag den 5. oktober 2025 holder et stort lokalt klimafolkemøde i Kulturstationen Vanløse, hvor der netop sættes fokus på de forbrugsbaserede udledninger med fællesskaberne som løftestang, hvilket også ligger helt i tråd med vores aktuelle bydelsplan.

Lokaludvalget synes derfor godt om Teknik- og Miljøforvaltningens foreslåede indsats med at opsamle og systematisere erfaringer fra de enkelte bydele om, hvilke indsatser der virker i relation til reduktionsmålene for de forbrugsbaserede CO₂-udledninger. Vi kan af beskrivelsen forstå, at denne erfaringsopsamling foreslås at skulle danne afsæt for en række opkvalificerende tiltag, så lokaludvalgssekretariatene bliver bedre rustet til at understøtte lokale borgeres og foreningers klimaindsatser. Et tiltag vi naturligvis hilser velkomment, men hvor vi samtidig ser os nødsaget til at fastslå, at Vanløse Lokaludvalg også prioriterer og ser sig forpligtet til at arbejde for at fremme Københavns Kommunes andre strategiske mål som f.eks. at arbejde for en øget biodiversitet og bedre natur- og miljøforhold på land og i vand som ligeledes har bydelens borgeres store interesse. Samtidig arbejder vi naturligvis på kontinuerligt at inspirere og understøtte bydelens eksisterende og potentielle kommende grønne fællesskaber og interesser inden for området.

Det er svært at læse i udkastet, hvordan et sådant samarbejde eventuelt ville skulle fungere, men som I ved, har lokaludvalgssekretariatene begrænsede ressourcer i forhold til miljøpunkterne til at løfte disse vigtige opgaver, så vi håber og forventer, at der er tænkt ressourcer med ind i de opkvalificerende tiltag, hvis det skulle vise sig at blive aktuelt.

Punkt 8.6 – Klima i ungearenaer & punkt 8.7 – Grøn omstilling i børnehøjde

Vanløse Lokaludvalg har i de sidste 9 år arbejdet på at få realiseret en drøm om en Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen. Målet er at få et sted i bydelen, hvor bydelens lokale aktører kan mødes og sammen med lokaludvalget udveksle erfaringer og nytænke og udvikle natur- og miljøopgaven.

Lokaludvalget har inddraget Damhusengens Skole, Ungeværket Vanløse, Energi & Vand, Afdelingen for Bæredygtig Udvikling, Damhusengens Bilaug, Enggruppen og Enggruppens høslætlav samt andre frivillige aktører i udformningen af projektet.

- Energi & Vand underviser bl.a. i Danmarks største klimatilpasningsprojekt med udgangspunkt i Harrestrup Å og ser store fordele i en forhåbentlig kommende Natur- og Miljøstation til praksisnær undervisning af børn og unge.

- Børne- og Ungdomsforvaltningen (område Vanløse/Brønshøj) og Afdelingen for Bæredygtig Udvikling har udviklet en fælles bæredygtighedsprofil for Ungeværket i området. Her mener de, at en Natur- og Miljøstation vil kunne danne en naturlig og konkret formidlingsbase.

- Damhusengens Skole mener, at en Natur- og Miljøstation vil være et oplagt sted at have undervisningsaktiviteter for både indskoling, mellemtrin og udskoling med det argument, at når undervisning i uderum bliver en naturlig del af det didaktiske grundlag, nedbrydes "vanetænkning" i undervisningen og nye og mere kreative, praksisnære kompetencer opbygges.

Vanløse Lokaludvalg har i mange år kørt et affaldsindsamlingsprojekt for skoler og institutioner, hvor formålet har været at engagere byens børn og unge i at holde bydelen ren samt sætte fokus på affald og ressourcer. Lokaludvalget har dermed i mere end 10 år været med til at uddanne klimaambassadører på bydelens skoler og institutioner.

Øvrige kommentarer og spørgsmål til udkast til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028:

Punkt 1.13 – Reduktion af klimabelastning fra spildevandsbehandling

Vanløse Lokaludvalg opfordrer til, at man fortsætter det kommunale samarbejde om at få regeringen til at genindføre 100-års hændelser i kommunale klimaplaner.

Punkt 3.5 – Transformation og optimeret udnyttelse af eksisterende bygninger

Vanløse Lokaludvalg ser gerne, at man anvender lokalplaner som et aktivt værktøj til at reducere antal af nedrivningstilladelser og efterfølgende nybyggeri. Dette gælder også for private villaer. Lokaludvalget ser også gerne, at der i lokalplanerne kommer retningslinjer for og krav til anvendelse af alternative materialer og farver i byggeri ifm. varmeø-effekten.

Punkt 3.9 – Samarbejde om mindre betonforbrug i anlæg

Overskriften henviser til lov om klimatilpasning og indfører nyt screeningsniveau og ændring af beregningsforudsætningerne. Dette er lovgivningsbestemt. Skadesværdier der ikke kan medregnes: CO2-belastning, miljøbelastning og forsikringspræmier.

Forhandlinger foregår med ministerierne om lovens implementering med bl.a. HOFOR, Frederiksberg Forsyning og Biofos og enkelte større byer, der har arbejdet med klimatilpasning før den nye lov. 100-års hændelser vedr. skybrud er ikke omfattet af ovenstående lov.

4. 3 – Styrket kollektiv transport

Vanløse Lokaludvalg mener, at Københavns Kommune bør påvirke staten ift. priser på den kollektive trafik. Den kollektive transport er stadig alt for dyr. Lokaludvalget drøfter løbende styrkelse og forbedring af den kollektive transport jf. bydelsplanen og finder det vigtigt, at borgerne i samspil med kommune og stat kan arbejde sammen om en trafikal balance, hvor borgernes dagligliv og fremkommelighed vægtes højest, og hvor miljøvenlige og bæredygtige transportformer er det oplagte og attraktive førstevalg.

Øvrige

Vanløse Lokaludvalg mener, at man mangler et essentielt punkt om varmeøer i udkastet til klimahandleplanen 2026-2028.

Teknik- og Miljøudvalget vedtog i 2024 at afsøge mulige tiltag, der kan mindske varmeø-effekten. Der er dog allerede på nuværende tidspunkt viden om og erfaring med tiltag, der kan mindske effekten. Lys asfalt, skyggegivende træer, begrønning af især mørke facader, grønne tage, lyse tagflader mm. vil forøge reflektionen af solens varmestråler (Albedoeffekten). Dette vil mindske temperaturen og blandt andet spare på energi til aircondition om sommeren, især i byerne hvor varmeø-effekten er størst. Ligeledes vil det medføre, at skybrud bliver mindre kraftige.

Der er en vis sammenhæng mellem vedhæftede temperaturkort og de steder i København der blev udsat for det kraftigste skybrud den 2. juli

2011. Mørke flader vil blandt andet kunne reguleres via lokalplaner som nævnt under pkt. 3.5.

Vi ser frem til det videre samarbejde.

Med venlig hilsen

Jan Lindboe
Forperson – Vanløse Lokaludvalg

Høringssvar vedr. indledende høring om Klimastrategi 2035

Klimaplanen er på mange punkter en rigtig flot plan, men har også mangler og fejludstillinger. Vi ønsker at fremhæve nogle kritiske områder, hvor vi mener, at der er behov for forbedringer og justeringer for at sikre en mere bæredygtig fremtid for København.

- **Afbrænding og CO2-fangst:** Forbrænding skal begrænses mest muligt, og anlæg til afbrænding skal have CO2-fangst.
- **Biogas:** Energiplanen ignorerer produktion af biogas på Lynetten som en del af strategien, selvom det nævnes. Bygasnettet kan ellers benyttes ved termiske anlæg decentralt som supplement til lokal energiforsyning.
- **Elkapacitet:** Klimaplanen bør fokusere mere på at øge lagerkapaciteten for el, så spidserne udlignes. Dette kan fx. gøres med udbygning af batterier centralt eller lokalt.
- **Lokale klimainitiativer:** Det er positivt, at man vil styrke samarbejdet med lokale fællesskaber, herunder lokaludvalg og miljøpunkter. Miljøpunkterne har allerede stor erfaring med informationskampagner og borgerinddragelse og kunne med fordel spille en endnu større rolle. Kommunen bør i højere grad udnytte eksisterende netværk frem for at hyre eksterne konsulenter – det er både mere effektivt og langt billigere. For at sikre succes kræves dog ressourcer til lokale aktører, så samarbejdet ikke forbliver en ambition, men bliver realitet. Der er en stærk sammenhæng mellem lokaludvalgenes bydelsplaner og Klimahandleplanen, men planen mangler konkrete værktøjer og målepunkter for, hvordan lokal aktivisering og opskalering af eksisterende initiativer skal ske. Der bør

28. marts 2025

Sagsnr.
2025-0089338

Dokumentnr.
2025-0089338-5

Sagsbehandler
Ellen Engsted

Sekretariatet for Østerbro
Lokaludvalg

Århusgade 103
2100 København Ø

EAN nummer
5798009800497

etableres hurtige, målbare resultater i de første år – ellers risikerer strategien at forblive en vision uden reel handling.

- **Forbrugsbaseret klimabidrag:** I beregningen af forbrugsbaseret klimabidrag glemmes værdikæderne, der ligger efter forbrug. Dette medfører fejldispositioner og suboptimeringer. Klimabelastningen fra fødevarer kan nemmest beregnes ud fra, hvad der fraføres en mark i forhold til, hvad der tilbageføres fra værdikæden før og efter forbrug, svarende til principperne for regenerativt landbrug, hvor økologien er vejen dertil. Kostpyramiden bør sættes på, da kød stadig indgår i vores kost, men i begrænset mængde.
- **Emballager:** Emballager efter forbrug er et totalt overset klimabidrag. 80% af husholdningsaffaldets volumen stammer fra emballager, hvilket kræver flere skraldespande og skraldebiler. En reduktion af affaldsmængderne kan kun ske gennem løssalg og genbrug af emballager. I Frankrig er der en regel for supermarkeder, at 20% af arealet skal afsættes til løssalg, hvilket kan reducere 83.200 ton husholdningsaffald om året i København. Løssalg kan fremmes ved kampagner om overflødige emballager og Too-Good-To-Go emballager, som butikker skal garantere hygiejnen af.
- **Genbrug af glasaffald:** Københavns Kommune sender glasaffald til sortering for genbrug, og 30% af glasaffaldet i form af vinflasker vaskes og sendes til genopfyldning, hvilket reducerer klimabidraget markant. Ved samarbejde med producenter af chokolademælk og kaffepulver kan klimabidraget fra håndtering af glasaffald halveres yderligere.

Klimahandleplanen er ambitiøs, men mangler konkrete målepunkter og en tydelig finansieringsstrategi. Ved at styrke samarbejdet mellem kommune, Lokaludvalg, miljøpunkter, skoler og virksomheder kan den bydelsbaserede klimaindsats blive en af de vigtigste drivkræfter for at nå Københavns klimamål. For at sikre fremdrift bør der etableres hurtige, målbare resultater i de første år – ellers risikerer strategien at forblive en vision uden reel handling.

Venlig hilsen

Allan Marouf

Forperson for Østerbro Lokaludvalg